

Однак реальність полягає у тому, що глобалізація являє собою об'єктивне та абсолютно неминуче явище сучасності, яке можна призупиняти засобами економічної політики. Країни повинні адекватно реагувати на глобалізаційні процеси, щоб адаптуватися до нових умов і скористатися можливістю, що надає інтернаціоналізація світової економіки. [3, с. 265].

Глобалізація є невідворотним процесом, сутністю якого є абсолютна влада світового порядку над державами та суспільствами. Глобалізація розглядається як така, що не має аналогів у світовій історії, вона впливає на глибокі зміни в розвитку держав та суспільств, які пристосовуються до існування в межах взаємозв'язаного, але достатньо невизначеного світу.

Інформаційні джерела:

1. Глобалізація і безпека розвитку: монографія / О.Г. Білорус, Д.Г. Лук'яненко та ін. К.: КНЕУ, 2001. 733 с.

2. Гринспен А. Епоха потрясень. Проблеми и перспективы мировой финансовой системы; Серия «Сколково». М.: Альпина Бизнес Букс, 2008. 528 с.

3. Lypez-Claros A., Porter M.E. and Schwab K., The Global Competitiveness Report 2005-2006 Policies Underpinning Rising Prosperity New York: Palgrave Macmillan, 2005. 660 p.

АНАЛІЗ СТРУКТУРНИХ ЗРУШЕНЬ ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ЗА ВИДАМИ ЕКОНОМІЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Железняк А.О., здоб. третього (освітньо-наукового) рівня освіти
Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.В. Ярова**
Державний біотехнологічний університет

Трансформації зайнятості населення вимагає перехід економічно розвинутих країн на постіндустріальний рівень. Зайнятість населення можна аналізувати за галузями економічної діяльності, професійною, освітньою та віковою структурою. Зосередимо свою увагу на галузевій зайнятості населення.

Згідно даних британського журналу «The Economist», структура зайнятості населення характеризується за трьома галузями – сільське господарство, промисловість, сфера послуг. У середньому по світу частка зайнятого населення становить, відповідно, 28,3%, 22,9% і 48,8% відповідно. По країнах Євразії картина зовсім інша і питома вага зайнятого населення по галузям розподілилася таким чином:

сільське господарство - 3,1%, промисловість - 23,3%, сфера послуг - 73,6% (табл.1).

Таблиця 1 – Структура зайнятості населення деяких країн світу

Галузь	Німеччина	Канада	Франція	Швейцарія	Фінляндія	Італія	Україна
Сільське господарство	1,3	1,5	2,6	3,1	3,7	3,8	15,3
Промисловість	27,1	19,5	20,3	20,3	22,0	25,8	24,3
Сфера послуг	71,6	79,0	77,1	76,6	74,3	70,4	60,4

Як бачимо, в Україні маємо надвисоку зайнятість у сільському господарстві – 15,3%, галузі, яка є низькопродуктивною, трудомісткою, низькооплачуваною у порівнянні з іншими видами економічної діяльності. Покажемо це на прикладі Харківської області.

У Харківській області у 2020 р. у сільському господарстві було зайнято 155,5 тис. осіб населення, що становить 12,9% до загальної кількості зайнятих (1208,5 тис. осіб). Порівняно із середнім показником за 2015 – 2019 рр. чисельність зайнятих у цій галузі зменшилася на 14800 осіб або на 8,7%.

Більше, ніж у сільському господарстві області, зайнято лише у двох галузях «Оптова та роздрібна торгівля, ремонт автотранспортних засобів і мотоциклів» (294,2 тис. осіб або 24,2%) та «Промисловість» (222,0 тис осіб або 18,4%).

За рівнем заробітної плати галузь сільського господарства традиційно поступається як окремим видам економічної діяльності, так і середньому рівню по економіці. У 2020 р. середньомісячна заробітна плата штатних працівників сільського господарства становила 8839 грн., що на 11,35 нижче середнього рівня по економіці, на 13,4% - за промисловість, у 2,4 рази – за рівень по галузі «Інформація та телекомунікації».

Низький абсолютний і відносний рівень витрат на оплату праці і відрахувань на соціальні заходи у структурі операційних витрат, сільськогосподарських підприємств, масштабна тінізація трудових відносин (зокрема, зарплат) спричинюють відсутність мотивації як у роботодавців до запровадження сучасних, нових технологій, так і у найманих працівників до підвищення продуктивності праці. Результатом є ганебне явище – бідність працюючого населення.

Тому, привертає увагу досвід розвинених країн світу. Так, у Німеччині, Канаді рівень зайнятості населення у сільському господарстві 1,3 – 1,5%. При цьому, галузь є потужним чинником економічного розвитку.

Наслідком низьких легальних заробітних плат, відсутності робочих місць у країні, суттєвої різниці у вітчизняних заробітних платах та за кордоном стала масштабна зовнішня, циркулярна (зворотна) трудова міграція. Масовий виїзд не вирішує проблем зайнятості українців, бо їй характерна: нерівноправність громадян різних країн у доступі до зайнятості і до повного соціального пакета; неможливість отримати винагороду за працю у повному розмірі (на відміну від постійних мешканців країни).

Таким чином, перехід країни на постіндустріальний рівень вимагатиме адекватних зрушень у структурі зайнятості. Для того, щоб ринок праці функціонував ефективно необхідне підвищення якості робочої сили і ефективності соціальної підтримки, зростання показника продуктивності та оплати праці, зниження соціальної нерівності. Стимулювання розвитку неможливе без створення нових виробництв.

Подальші дослідження буде присвячено сучасним критеріям, вимогам до структур зайнятості населення, а також вирішенню питання, які галузі економіки треба розвивати в Україні задля того, щоб сформувати ефективну продуктивну структуру зайнятості.

МИТНІ ІНТЕРЕСИ ДЕРЖАВИ ТА ДЖЕРЕЛА МИТНОЇ НЕБЕЗПЕКИ

Кемза Р.Г., гр. ФН 4–2

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. **В.В. Макогон**
Державний біотехнологічний університет

Участь України в інтеграційних процесах світової економіки та міжнародному поділі праці створює передумови для сталого економічного зростання і підвищення конкурентоспроможності національної економіки. Водночас відкритість економічної системи породжує додаткові ризики, а тому постає необхідність захисту внутрішнього ринку від недоброякісного імпорту – поставок продукції, яка може завдавати шкоди національним виробникам, здоров'ю людей та навколишньому природному середовищу; а відтак – недопущення неконтрольованого ввезення в Україну екологічно